

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ТА БАНКРУТСТВО**

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”

Затверджено на засіданні кафедри фінансів,
банківської справи і страхування
Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Зав. кафедри Шекета Є.Ю.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Аnotація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фінансова санація та банкрутство
Викладач (-и)	к.е.н., доцент Плець І.І.
Контактний телефон викладача	+38(096)2131900
E-mail викладача	ivanplets86@ukr.net
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifagrarncol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Аnotація до курсу

Дисципліна «Фінансова санація та банкрутство» має на меті підготувати майбутніх фахівців і сформувати систему фундаментальних знань щодо виведення з фінансової кризи окремих вітчизняних підприємств та ефективного застосування ліквідаційних процедур до інших. У межах цього курсу здобувачі вищої освіти продовжують формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, а саме набувають теоретичних знань щодо складової частини сучасної економіки підприємства, є формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань в галузі антикризового управління, а саме: системи знань і навичок управління у кризових ситуаціях, розв'язання складних завдань стратегічного значення в ринкових умовах, організації системи управління, адекватної вимогам сучасної економіки. При цьому вивчаються природа та основні підходи до дослідження кризових явищ в діяльності підприємства, основи організації та інструментарій антикризового управління підприємством, методологічні основи діагностики кризи розвитку підприємства та загрози банкрутства, інструментарій діагностики наслідків виникнення ситуації банкрутства підприємства, способи оцінки можливостей підприємства по подоланню кризових явищ, основи розробки антикризової програми підприємства, фінансово-економічні аспекти обґрунтування окремих антикризових заходів, організація контролю реалізації антикризової програми.

3. Мета та цілі курсу

Формування системи знань з методології та практичного здійснення фінансової санації, банкрутства підприємств, фінансового забезпечення ліквідаційних процедур.

4. Результати навчання (компетентності)

здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; здатність аналізувати фінансову і монетарну політику та обґрунтовувати напрями їх удосконалення; здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання; здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування; здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування; здатність використовувати положення і методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері фінансів, банківської справи та страхування; здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних

і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування; оцінювати сучасний стан фінансів, банківської справи та страхування і приймати обґрутовані рішення; використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами; здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання; обґрунтувати управлінські рішення у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність; застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 150 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	32 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	32 год.
самостійна робота	84 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	072 «Фінанси банківська справа та страхування»	IV	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Економічний зміст та порядок проведення санації підприємства. Сутність управління фінансовою санацією та її головне завдання. Предмет курсу та його зв'язок з іншими дисциплінами. Основні передумови управління фінансовою санацією. Поняття та суть кризових явищ на підприємстві.	Лекція, семінарське заняття	[1,2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Контролінг та його роль у санації підприємства. Експрес-діагностика фінансового стану підприємства. Сутність завдання, функції. Інструменти та методи контролінгу на підприємстві. Система раннього попередження і реагування. Прогнозування банкрутства.	Лекція, семінарське заняття	[1,4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Санацийний аудит. Санаційний аудит в системі аудиторської діяльності. Особливості проведення санаційного аудиту. Підготовка	Лекція, семінарське заняття	[4,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготувати	5 балів	До наступного заняття за розкладом

аудиторського висновку та звіту.			ися до семінарського заняття		
Тема 4. Форми, правила та умови фінансування санації підприємств. Форми фінансової санації. Внутрішні джерела санації підприємств. Санация балансу. Зменшення статутного фонду підприємства. Фінансування санації за рахунок акціонерного (пайового) капіталу. Участь кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника. Фінансова участь персоналу в санації підприємства.	Лекція, семінарське заняття	[1,2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Внутрішні фінансові джерела санації. Загальні аспекти фінансування підприємств за рахунок внутрішніх джерел. Стратегії фінансової санації. Класифікація внутрішніх фінансових джерел. Доходи від основної діяльності.	Лекція, семінарське заняття	[4,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Санация балансу. Санація балансу як метод антикризового управління підприємством. Зміст і структура бухгалтерського балансу. Діагностика фінансового стану підприємства на підставі бухгалтерського балансу.	Лекція, семінарське заняття	[3,4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Зовнішні фінансові джерела санації. Загальні підходи щодо пошуку джерел фінансування підприємств. Статутний фонд як зовнішнє джерело фінансування. Додатковий капітал. Облігаційні позики.	Лекція, семінарське заняття	[1,4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Фінансовий план санації, його структура. Стратегія санації та розробка санаційної концепції. Санацийна спроможність підприємства та її оцінка. Складання і погодження плану фінансового оздоровлення в процесі досудової санації та в	Лекція, семінарське заняття	[2,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського	10 балів	До наступного заняття за розкладом

процесі провадження справи про банкрутство.			заняття		
Тема 9. Державна фінансова підтримка санації. Організаційні засади державної санаційної підтримки підприємств. Форми і методи державної фінансової підтримки підприємств. Сутність банкрутства та порядок оголошення підприємства банкрутом.	Лекція, семінарське заняття	[1,2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Реструктуризація підприємства. Суть та види реструктуризації. Реструктуризація підприємства цілі і зміст. Порядок проведення санаційної реструктуризації. Приклади реструктуризації.	Лекція, практичне заняття	[1,3]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування до попередніх тем	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 11. Економіко-правові аспекти санації підприємства. Врегулювання процедур санації, банкрутства та ліквідації підприємств у вітчизняному законодавстві. Комітет кредиторів та збори кредиторів, їх компетенція. Підстави для порушення справи про банкрутство та винесення господарським судом ухвали про санацію боржника. Порядок проведення санації підприємства-боржника його керівником. Процедура ліквідації підприємства в разі визнання його банкрутом.	Лекція, семінарське заняття	[2,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 12. Особливості санації та ліквідації комерційних банків. Причини, симптоми та наслідки фінансової кризи банківської установи. Переведення комерційного банку на режим санації. Заходи щодо фінансової санації банківської установи.	Лекція, семінарське заняття	[1,4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського	5 балів	До наступного заняття за розкладом

Призначення тимчасової адміністрації для управління комерційним банком. Порядок надання стабілізаційної позики. Ліквідація комерційного банку. Санація банку під час ліквідаційних процедур. Особливості провадження справи про банкрутство комерційного банку. Форми реорганізації комерційного банку. Заходи щодо оздоровлення банківської системи в цілому.			заняття		

Тема 13. Галузеві особливості проведення санації та банкрутства підприємств.

Особливості санації та банкрутства місто утворюючих та особливо небезпечних підприємств. Санация сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств. Фінансове оздоровлення страхових компаній та професійних учасників фондового ринку. Особливості санації та банкрутства фізичної особи-підприємця. Банкрутство державних підприємств.

Лекція, семінарське заняття

[2,4]

Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття

5 балів

До підсумкового заняття

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

100 бальна за семестр – як середньо арифметичне 100 балів протягом семестру та 100 балів за екзамен

“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;

“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;

“задовільно” – студент володіє

	<p>більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарське, практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою семінарські, практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за семінарське, практичне заняття враховується при виставлення підсумкової оцінки з дисципліни</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (60 балів); – оцінка за контрольну роботу (20 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).
7. Політика курсу	
<ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; 	

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посіб. / О.О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2000. – 412 с.
2. Копилюк О. І. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посіб. для вузів / О.І. Копилюк, А.М. Штангрет. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
3. Череп А. В. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання: підруч. / А. В. Череп. – К.: Кондор, 2009. – 380с.
4. Колісник М. К. Фінансова санація і антикризове управління підприємством: навч. посіб. / М.К. Колісник, П.Г. Ільчук, П.І. Віблій. – К.: Кондор, 2007. – 272 с.
5. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій: монографія / Л. О. Лігоненко. – К., 2001. – 580 с.